15/06/2023

Άγιος Ιερώνυμος: Ο μεγάλος Ορθόδοξος Πατέρας της Δύσης

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ένας από τους μεγαλυτέρους αγίους και Πατέρες της Δυτικής Εκκλησίας είναι και ο άγιος Ιερώνυμος. Φυσικά ομιλούμε για την εποχή που η Εκκλησία σε Ανατολή και Δύση ήταν ενωμένη και η δυτική Χριστιανοσύνη ήταν ορθόδοξη. Οι Πατέρες της Δυτικής Εκκλησίας των πρωτοχριστιανικών χρόνων υπήρξαν σε αγιότητα και θεολογική κατάρτιση εφάμιλλοι των Πατέρων της Ανατολής, οι οποίοι συνέβαλαν τα μέγιστα στην ανάπτυξη της εκκλησιαστικής αυτοσυνειδησίας, την διασάφηση των δογμάτων και τον ευαγγελισμό των λαών που βρίσκονταν στην πλάνη και την παχυλή ειδωλολατρία.

- γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος

Ένας λοιπόν από αυτούς τους Πατέρες ήταν και ο άγιος Ιερώνυμος. Γεννήθηκε το 347 στην πόλη Στριδώνα της Δαλματίας και ήταν Ιλλυρικής καταγωγής. Οι γονείς του, εύποροι και συνειδητοί χριστιανοί, του έδωσαν μόρφωση και του ενέπνευσαν

την ευσέβεια. Σε ηλικία επτά μόλις ετών τον έστειλαν στη Ρώμη για να σπουδάσει φιλολογία και ρητορική, κοντά στον ονομαστό δάσκαλο και φιλόσοφο Ρουφίνο, με τον οποίο συνδέθηκε με φιλία. Στη Ρώμη έμεινε δεκαπέντε χρόνια. Περί το τέλος αυτής της περιόδου αποκήρυξε τη φιλία του Ρουφίνου και μαζί τις κακοδοξίες του Ωριγένη, τις οποίες είχε ενστερνιστεί και δίδασκε ο δάσκαλός του. Στη συνέχεια ο Ιερώνυμος, σε ηλικία δεκαεννέα ετών βαπτίσθηκε χριστιανός από τον επίσκοπο Ρώμης Λιβέριο.

Το 367 μετέβη στους Τρεβήρους, για να συνεχίσει τις σπουδές του και αργότερα το 372 στην πόλη Ακυλεία της Τεργέστης για τον ίδιο λόγο. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του στράφηκε προς την ασκητική ζωή, αλλά οι απολαύσεις και οι πειρασμοί της ζωής δεν του επέτρεψαν να μυηθεί και να ακολουθήσει το μοναχικό βίο. Αναφέρεται πως για λίγο καιρό έζησε βίο έκλυτο, όπου για το σύντομο παραστράτημά του έκλεγε και θρηνούσε σε όλη του τη ζωή.

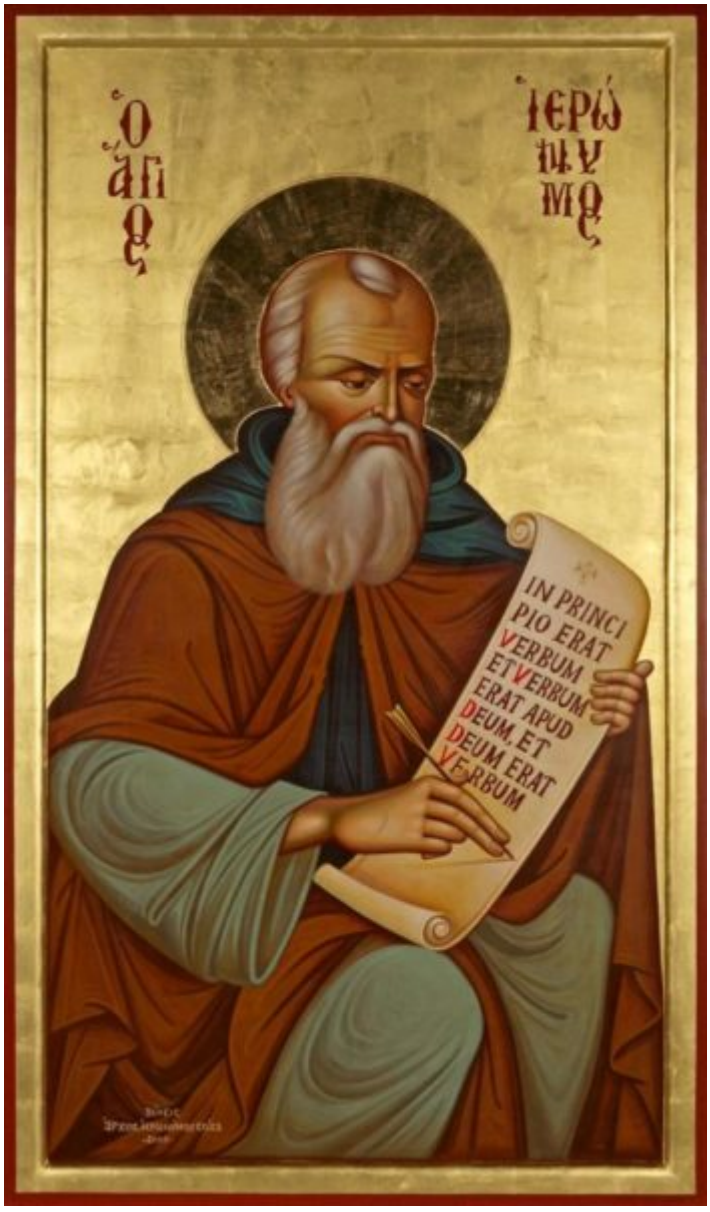

Το 373 αποφάσισε να επισκεφτεί τους Αγίου Τόπους, όπου έζησε ο Κύριος, αλλά όταν έφτασε στην Αντιόχεια αρρώστησε βαριά και παραλίγο να πεθάνει. Εκεί συναισθάνθηκε την αμαρτωλότητά του και μετανόησε πικρά για τον έκλυτο βίο του. Ύστερα από θερμή προσευχή στο Θεό θεραπεύτηκε θαυματουργικά. Το γεγονός αυτό στάθηκε αφορμή να αφιερώσει τον υπόλοιπο βίο του στην εν Χριστώ ζωή και την υπηρεσία της Εκκλησίας. Δεν πήρε το δρόμο προς τα άγια προσκυνήματα, αλλά το δρόμο της ερήμου της Συρίας, όπου με άσκηση και προσευχή καθάρθηκε και αγιάστηκε. Το 378 γύρισε στην Αντιόχεια, όπου ο επίσκοπος Παυλίνος τον χειροτόνησε, χωρίς τη θέλησή του πρεσβύτερο το 379. Όμως ο Ιερώνυμος ουδέποτε πλησίασε στο άγιο Θυσιαστήριο, προφανώς διότι θεωρούσε τον εαυτό του αμαρτωλό και ανάξιο για το μεγάλο αξίωμα της Ιεροσύνης.

Ένα χρόνο αργότερα το 380 πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνάντησε τον άγιο Γρηγόριο το Θεολόγο, καθώς και τον άγιο Γρηγόριο Νύσσης και τον άγιο Αμφιλόχιο Ικονίου. Έμεινε κοντά στους μεγάλους αυτούς Πατέρες περίπου δύο χρόνια, όπου διδάχτηκε την Θεολογία των Ελλήνων Πατέρων και μυήθηκε στη γνήσια πνευματικότητα της Εκκλησία μας. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Βασιλεύουσα έμαθε καλά την ελληνική καθώς και την εβραϊκή γλώσσα, προκειμένου να ασχοληθεί με την ερμηνεία των Γραφών και τη συγγραφή θεολογικών πραγματειών.

Το 382 πήγε στη Ρώμη όπου έγινε γραμματέας του πάπα Δάμασου ως το 384. Πίστεψε πως θα ήταν ο επόμενος πάπας, μετά το θάνατο του Δάμασου, αλλά οι διαβολές του ρωμαϊκού κλήρου είχαν ως αποτέλεσμα να μην εκλεγεί στον επισκοπικό θρόνο της Ρώμης. Συνδέθηκε πνευματικά με τρεις κυρίες της ρωμαϊκής αριστοκρατίας, στις οποίες δίδαξε την ορθόδοξη πνευματικότητα και την ασκητική ζωή, τη Παύλα, την Ευστοχία και την Μαρκέλλα, όπου έγιναν ο πυρήνας όπου συνάζονταν πληθώρα άλλων γυναικών, στις οποίες ο Ιερώνυμος δίδασκε την χριστιανική πίστη και την πνευματική ζωή.

Πικραμένος όμως από τις ίντριγκες ορισμένων χριστιανών της ρωμαϊκής μεγαλούπολης, αποφάσισε να γυρίσει στην Ανατολή, διότι τον έθελγε η πνευματικότητα της χριστιανικής ανατολής. Το ακολούθησαν και οι τρεις μαθήτριές του. Έτσι το 385 έφτασε στην Βηθλεέμ, την αγία πόλη όπου γεννήθηκε ο Σωτήρας του κόσμου Χριστός. Με χρήματα της μαθήτριάς του Παύλας έχτισε δύο μοναστήρια κοντά στο άγιο σπήλαιο της γεννήσεως, το ένα ανδρικό, όπου έγινε ο ίδιος ηγούμενος και το άλλο γυναικείο, όπου έγινε ηγουμένη η Παύλα. Εκεί έζησε τον υπόλοιπο βίο του, όπως και οι μαθήτριές του, προσευχόμενος, ασκούμενος στην αρετή, μελετώντας και συγγράφοντας σπουδαία θεολογικά έργα.

Κοιμήθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου του 420 και η Εκκλησία μας τον κατάταξε στη χορεία των αγίων και των μεγάλων Πατέρων της. Η μνήμη του τιμάται από μεν την Ορθόδοξη Εκκλησία στις 15 Ιουνίου, από δε τους Ρωμαιοκαθολικούς στις 30 Σεπτεμβρίου.

Το συγγραφικό έργο του υπήρξε μεγάλο και σε έκταση και σε ποιότητα. Η άριστη γνώση της λατινικής γλώσσας τον ανάδειξε ως ένα από τους σπουδαιότερους Λατίνους συγγραφείς. Ασχολήθηκε κυρίως ως μεταφραστής έργων των Ελλήνων Πατέρων στη λατινική γλώσσα, συμβάλλοντας έτσι στην γνωριμία των δυτικών με την ανατολική Θεολογία. Έγραψε ακόμη ερμηνευτικά, δογματικά και αντιαιρετικά έργα. Διασώθηκε επίσης μεγάλος αριθμός επιστολών του. Το σπουδαιότερο όμως έργο του είναι η μετάφραση της Αγίας Γραφής στα Λατινικά, η οποία μας είναι γνωστή ως Βουλγάτα, δηλαδή κοινή, δημώδης. Όσον αφορά τη διδασκαλία του, αυτή συνεχίζει την παράδοση των μεγάλων Πατέρων της αρχαίας Εκκλησίας, Ιγνατίου, Ειρηναίου, Κυπριανού και των Καππαδόκων Πατέρων. Ολόκληρο το θεολογικό του σύστημα συνοψίζεται στην αρχή, ότι η σωτηρία του ανθρώπου συντελείται μόνο μέσα στην Εκκλησία, ενώ έξω από Αυτή υπάρχει η απώλεια, ο χωρισμός από το Θεό και ο θάνατος.

Πηγή: Πεμπτουσία